

**KARAMANOĞLU MEHMETBEY
ÜNİVERSİTESİ**

**ULUSLARARASI
FİLOLOJİ ve ÇEVİRİBİLİM DERGİSİ**
**INTERNATIONAL JOURNAL OF
PHILOLOGY and TRANSLATION STUDIES**

**MAKALE BİLGİLERİ
ARTICLE INFO**

Geliş Tarihi / Submission Date
28.10.2020

Rapor Tarihleri / Report Dates
Reviewer 1 - 14.11.2020
Reviewer 2 - 16.11.2020

Kabul Tarihi / Admission Date
24.11.2020

e-ISSN
2687-5586

**IRAKLI YAZAR MAHMÛD AHMED ES-SEYYİD'İN
BEDDÂY EL-FÂYİZ ADLI ÖYKÜSÜNÜN TAHLİLİ
THE ANALYSIS OF IRAQI WRITER
MAHMOUD AHMAD AL-SAYYID'S STORY *BADDAY AL-FÂYİZ***

Fuat DAŞ

Arş. Gör. Dr., Bartın Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Mütercim ve Tercümanlık Bölümü, Arapça Mütercim ve Tercümanlık Ana Bilim Dalı, Bartın/Türkiye, fuatdas@windowslive.com

Öz

Irak, XX. yüzyılın ilk yıllarında birçok siyasî ve kültürel gelişmeye sahne olmuştur. Bu gelişmeler neticesinde yenilikçi, reformist düşüncelere sahip aydın bir kuşak ortaya çıkmış ve Irak edebiyatı, bu kuşağın kalemıyla 30'lu yıllarda modern tarzda başarılı öykülere tanıklık etmiştir. Bu kuşak, yayınladığı öykü mecmualarında romantik konuların yanı sıra Irak toplumunun sorunlarını dile getirmeye başlamış ve Irak öyküsünü diğer Arap ülkelerinin öyküleriyle boy ölçüşecek seviyeye yükseltmiştir. Bu kuşağın öncü isimlerinden biri Mahmûd Ahmed es-Seyyid'tir. es-Seyyid, Irak'ta modern öykünün temellerini atan ve Iraklı yazarların bu türü benimsemesi için büyük çaba sarf eden öncü bir isimdir. O, ilk çalışmalarında içerik ve şekil açısından başarı elde edememiş olsa da modern Türk ve Rus edebiyatıyla tanıştıktan sonra sanatsal açıdan başarılı çalışmalar ortaya koymuştur. *Beddây el-Fâyiz* adlı kısa öykü de yazarın başarılı çalışmaları arasındadır. Realist bir bakış açısına sahip olan es-Seyyid, bu öyküde Irak kırsalını, orada yaşayan çiftçilerin yaşamını, kabile reisleri karşısında çektikleri zorlukları, intikam, diyet gibi kabile yaşantısında önem arz eden gelenekleri ve bu geleneklerin yaşamlarındaki belirleyici rolünü başarılı bir şekilde okura sunmuştur.

Anahtar Sözcükler: *Arap Edebiyatı, Irak Öyküsü, Mahmûd Ahmed es-Seyyid, Beddây el-Fâyiz.*

Abstract

Many political and cultural developments occurred in Iraq in the first years of the 20th century. As a result of these developments, a generation of intellectuals with innovative and reformist ideas emerged and Iraqi literature witnessed the successful stories in modern style in the thirties with the pen of this generation. This generation started to express the problems of Iraqi society as well as romantic themes in their story anthologies and raised the Iraqi story to a level that rivaled the stories of other Arab countries. One of the leading names of this generation is Mahmoud Ahmad al-Sayyid. al-Sayyid is a pioneer who laid the foundations of the modern story in Iraq and made great efforts for Iraqi writers to adopt this genre. Although he didn't succeed in terms of content and form in his early works, after meeting modern Turkish and Russian literature, he produced artistically successful works. The short story *Badday al-Fâyiz* is among the author's successful works. In this story, al-Sayyid, who has a realist point of view, successfully presented the Iraqi countryside, the lives of the farmers living there, the difficulties they faced against the tribal chiefs, the traditions that are important in tribal life such as revenge and diyet and the decisive role of these traditions in their lives.

Key Words: *Arabic Literature, The Iraq Story, Mahmoud Ahmad al-Sayyid, Baddây al-Fâyiz.*

GİRİŞ

Modern Arap edebiyatında öykünün Irak'taki ilk örneklerini 1920'li yıllarda görürüz. Bu dönem ve öncesi, bölge insanını fikirsel yönden etkileyecek birçok siyasî ve kültürel gelişmenin meydana geldiği bir süreç olarak karşımıza çıkar. Bu gelişmeler neticesinde Batı tarzı eğitim kurumları çoğalmış, yayın yapan gazete ve dergilerin sayısı artmış, şehirleşme hızlanmış ve halk arasında okur-yazar oranı geçmişe kıyasla yükselme göstermiştir. Bütün bunların sonucunda yenilikçi, reformist düşüncelere sahip aydın bir kuşak ortaya çıkmıştır. Bu kuşak, Mısır ve Türkiye'deki edebî çalışmaları yakından takip etmiş, bu ülkelerde yapılan çeviri eserler vesilesiyle Rus ve Batı edebiyatından haberdar olmuş ve modern bir üslup çerçevesinde öykü yazma girişimlerinde bulunmuştur.

Irak'ta öykünün doğuşuna zemin hazırlayan siyasî etmenlerin başında; 1908 yılında Osmanlı Devleti'nde II. Meşrutiyet'in ilan edilmesi ve o dönemde Osmanlı Devleti'ne bağlı olan Irak'ın 1914 yılında İngilizler tarafından işgal girişimleri gelir. II. Meşrutiyet'le birlikte Osmanlı Devleti'ne bağlı birçok bölgede olduğu gibi Irak'ta da özgürlük rüzgârları esmiş, basın-yayın adına büyük atılımlar meydana gelmiştir. Siyasetçiler, yazarlar, düşün insanları birçok gazete ve derginin yayınlanmasına vesile olmuş ya da bizzat kendileri yayınlar çıkarmaya başlamışlardır. O döneme kadar Musul, Bağdat ve Basra'da yayın yapan gazetelerin sayısı bir elin parmaklarını geçmezken bu sayı, II. Meşrutiyet'in ilanından sonra 66'ya ulaşmış (Ahmed, 2001a, s. 21), devletin merkezi olan İstanbul'da ise II. Meşrutiyet'in ilk ayı tamamlanmadan üçten on beşe yükselmiştir (Battî, 1955, s. 20). Bu gazete ve dergilerde Iraklı yazarlar; eğitim, geri kalmışlık, yoksulluk gibi toplumsal sorunlara çözümler arayan, halkı İngiliz işgaline karşı bilinçlendirmeye çalışan düz bir anlatı üslubuyla hayal ürünü öyküler yayınlamaya başlamışlardır. Bu öyküler gelişim yolunda atılan önemli adımlar olsa da birçok açıdan edebî bir tür olarak öykünün sanatsal özelliklerini yansıtmamıştır.

Bu dönemde Batı edebiyatları başta olmak üzere dünya edebiyatlarından yapılan çeviriler de Irak öyküsünün doğuşuna katkı sağlamıştır. Anistâs Mârî el-Kermelî (1866-1947), Davud Solyo (1852-1921), Rafail Battî (1901-1956) gibi birçok yazar, gazete ve dergilerde öykü çevirileri yayınlamıştır. Ancak çeviri, Mısır ve Suriye'ye kıyasla Irak'ta büyük bir hareket olarak ortaya çıkmamıştır. Çünkü Iraklı yazarlar, Batı kültürünü özelde ise öykü türü eserleri, Mısırlı ve Suriyelilerin yaptığı çevirilerden, Amerika'ya göç eden Suriyelilerin yazdıklarından ya da Türkçe ve Farsçaya yapılan çevirilerden okuyarak öğrenmişlerdir (Sa'îd, 1954, s. 8).

I. Dünya Savaşı'ndan sonra İngilizlerin ülkedeki varlığının devam etmesi Irak halkını rahatsız etmeye başlamış ve bağımsızlık nidaları yükselmiştir. Bu da ilmî ve edebî hayatta büyük bir hareketliliğe sebebiyet vermiştir. Ancak 1920 yılında İngiliz mandasının ilanı ve aynı yıl her kesimden Iraklının katılımıyla gerçekleştirilen ayaklanmanın başarısızlığı, halkı derinden etkilemiştir. Bu siyasî olaylar 1920'li yıllarda edebî hayatın durgun geçmesine ve aydın kesimin umutla beklediği ilmî ve edebî uyanışın başarısızlığına neden olmuştur. Bu edebî uyanışın başarısızlığında; yazarların ellerinde modern bağlamda edebî yönü ağır basan ürünlerin bulunmaması, düşünce uyanışının gelişmesine halkın hazırlıksız olması, insanların fikir dünyasını siyasî işlerin meşgul etmesi gibi sebepleri de sıralayabiliriz (Ahmed, 2001a, s. 83-4).

Irak öykücülüğü, tüm bu siyasî ve kültürel karmaşanın içerisinde ilerlemeye devam etmiş, Mahmûd Ahmed es-Seyyid (1901-1937), o dönemde kaleme aldığı *fi Sebîli'z-Zevâc* (Evlilik Yolunda, 1921), *Mesîru'd-Du'afâ'* (Güçsüzlerin Yolculuğu, 1922), *en-Nekabât* (Musibetler, 1922), *et-Talâ'î'* (Öncüler, 1927), *Celâl Hâlid* (Celal Halid, 1928) gibi eserleriyle dönemin ön plana çıkan isimlerinden biri olmuştur. Irak hikâyesinin öncüsü kabul edilen es-Seyyid, Muhammed Teymur'un (1892-1921) modern Mısır hikâyesinin doğuşunda gösterdiği çabaların bir benzerini Irak hikâyesinin doğuşunda göstermiştir (Sa'îd, 1954, s. 9). O, Irak edebiyatında öykünün edebî, müstakil bir tür olması için uğraşmış ve bu yeni edebî türün Iraklı yazarlar tarafından benimsenmesi için büyük çaba sarf etmiştir.

Irak öyküsünün gelişmesi ve modern bağlamda edebî bir tür olan öykünün özelliklerini tam anlamıyla yansıtması es-Seyyid'in de aralarında bulunduğu 1930 kuşağının kalemiyle olmuştur. Bu kuşak, eserlerinde romantik konuların yanı sıra fakirlik, hastalık, cehaletle mücadele, sosyal hayatta kadının konumu, kırsal kesimin yaşadığı sıkıntılar, İngiliz işgalinden kurtulma gibi birçok toplumsal konulara da değinmiştir. *el-Hasedu'l-Evvel* adlı eseriyle Enver Şâûl (1904-1984), *'Azametun Fâriğa* ile Zunnûn Eyyûb (1908-1996), *Usretu Umm Mîhâ'îl* ve *Hâ'irûn* ile Abdülhak Fâdıl (?), *Ahrâr ve 'Abîd* ile Şâlûm Dervîş (1913-1997) gibi isimler bu kuşağın önde gelen yazarları arasındadır (Yazıcı, 1998, s. 482). En üretkenleri ise on üç öykü mecmuasıyla Zunnun Eyyûb olmuştur.

II. Dünya Savaşı'yla birlikte Irak'ta süregiden siyasî ve kültürel kargaşa iyice palazlanmıştır. Öyle ki; 1941 yılında ülkede bulunan İngiliz güçleriyle yaşanan çatışmalar ve ekonomik sıkıntılar bu olumsuz havanın en bariz örnekleridir. Dolayısıyla edebî hayatta durgunluk olmuş, dergi ve gazeteler, kültürel ve edebî yazılardan çok savaşla ilgili haberlere yönelmiştir (Ahmed, 2001b, s. 30). Bu savaşla birlikte Irak, ulusçu hareketi temsil eden geniş fikirsel değişimlere şahit olmuş, halk arasında siyasî bilinç gelişmiş ve gençler, edebî yazılardan

ziyade sömürgecilığe karşı savaşan halkın mücadelesinden, gericilik ve köleliğin yıkılmasını konu edinen siyasî ve toplumsal yazılara yönelmiştir (et-Tikrîfî, 1953, s.34). Bu yıllardaki edebî durgunlukta savaşıñ yanı sıra edebiyatçıların hayatlarındaki değişimlerin de etkisi vardır. Modern Irak öykücülüğünün öncü ismi olarak kabul gören es-Seyyid, 1937 yılında henüz otuz altı yaşındayken hayatını kaybetmiş; dönemin önemli isimlerinden Enver Şaul edebiyattan uzaklaşp ticarete atılarak kendisinin çıkarmakta olduğu ve Irak'ın kültürel ve edebî yaşamında önemli bir yer edinen el-Hâsid dergisinin yayın hayatına son verdiğini ilan etmiştir. Bir diğer isim Yusuf Mutî siyasete yönelmiş, 1934 yılında kurulan Irak Komünist Partisinin saflarına geçmiş ve 1938 yılında iki yıl hapis cezasına çarptırılmıştır. Abdulkhak Fâdıl ise politikaya yönelmiş ve 1940 yılında ülke dışına çıkmıştır (Ahmed, 2001b, s. 23).

II. Dünya Savaşı'ndan sonra Irak'ta sosyal ve kültürel açıdan büyük değişimler meydana gelmiş ve bu değişimler edebî hayatta da kendini göstererek 1950'lerde yeni bir kuşağın ortaya çıkmasına neden olmuştur. Zunnûn Eyyûb, Ca'fer el-Halîlî (1904-1985), Abdulmecid Lutfî (1908-1992), Abdulkhak Fâdıl, Şalûm Dervîş'in müjdelediği bu yeni kuşak, bireysel ve toplumsal hayatın derinliklerine değinerek Batı tarzı öyküleri andıran başarılı ürünler ortaya koymuşlardır. (İdris, 1953b, s. 35) Bu kuşağın en önemli ismi toplumsal sorunları gerçekçi bir gözle okura Abdulkmelik Nurî (1921-1998) olmuştur. Onunla birlikte; Şâkir Huşbak (1930-2018), Fuad Tekerlî (1927-2008), Gâib Tume Fermân (1927-1990), Abdurrezzak eş-Şeyh Ali (?), Mehdî İsa es-Sakr (1927-), Nezar Selim (?), Muhammed Roznâmcî (?), Ğânim ed-Dubbağ (?) gibi isimler de bu kuşağın temsilcileri olarak yerlerini almışlardır (Ahmed, 2001b, s. 34).

Irak'ta 1958 yılında bir grup subay, darbe girişimiyle monarşiyi devirerek cumhuriyet ilan etmiştir. Bu siyasî atmosferden olumsuz yönde etkilenen öyküde de 1965'ten itibaren önceki çalışmalardan kopuk ve düşük tempolu bir hareketlenme görölmüştür. Mûsâ Kirîdî, Bâsim Hammûdî, Yahyâ Cevâd, Âdil Kâmil, Hudayr 'Abdulemîr ve Munîr 'Abdulemîr gibi genç öykücüler bu dönemin önde gelen yazarları olarak görölmektedir. Irak öykücülüğü 1976'dan sonra genç neslin ortaya koyduğu sosyal, psikolojik ve yeni Batılı metot ve anlatım teknikleriyle muhteva ve üslûp bakımından çok ilerleme kaydetmiştir (Yazıcı, 1998, s. 482).

Bu çalışmada modern Irak edebiyatında öykünün temellerinin atılmasında ve gelişmesinde öncü bir isim olan Mahmûd Ahmed es-Seyyid'in öykücülüğü ve *Beddây el-Fâyiz* adlı öyküsünün tahlili ele alınmıştır. Aynı şekilde Irak öyküsünün doğuşu ve gelişimi esnasında yaşadığı kültürel ve siyasi faktörlerden kısaca bahsedilmiştir. Bütün bu bilgiler, Arapça ve Türkçe dillerinden yapılan literatür taraması nihayetinde elde edilmiştir.

MAHMÛD AHMED ES-SEYYİD VE ÖYKÛCÛLÛĞÛ ÜZERİNE

Mahmûd Ahmed es-Seyyid, 1901 yılında Bağdat'ta dünyaya gelmiştir. Babası cami müderrisi olduğu için dinî bir çevrede yetişmiş, küçük yaştan itibaren babasının kütüphanesinde bulunan çeşitli edebî kitaplardan faydalanarak kendini geliştirmiştir. İlköğrenimini Osmanlı okullarında tamamladıktan sonra Mühendislik Okuluna başlamış ancak buradan ayrılarak Öğretmen Okuluna devam etmiştir. İhtilal döneminde Hindistan'a gidip burada yaklaşık bir yıl kalmış, 1920 halk ayaklanmasının olduğu dönemde ülkesine dönmüştür (es-Seyyid, 1978, s. 5). Ülkesine döndükten sonra kendisini okuma ve araştırma yapmaya vererek Bağdat kütüphanelerinde bulunan klasik Arap edebiyatına ait eserleri, Batı dillerinden çevirisi yapılan düşünce kitaplarını, Kasım Emin (1863-1908), Şiblî Şumeyl (1850-1917) gibi Arap düşünürlerinin yanı sıra Batı felsefecilerini okuyarak kültürel açıdan kendini geliştirmeye yönelmiştir (Sa'îd, 1954, s. 9).

es-Seyyid, Irak'ta öykünün çağdaş üslup bağlamında temellerini atan ve bu yeni edebî türün doğuşuna ve gelişmesine büyük katkılar sağlayan öncü bir yazar olmakla birlikte edebî yaşamını bu türe adamıştır. Aynı şekilde 1930'ların başında gerçekçi bir eğilim ile sosyal içerikli öyküler yazmayı benimseyen ilk yazardır. es-Seyyid, Arap hikâyeciliğinin gelişmesine katkı sağlayan Mahmûd Teymûr başta olmak üzere Mısır'ın diğer öncü yazarlarıyla hemen hemen aynı dönemde hikâye yazmaya başlamıştır. Bundan dolayı onu, Irak hikâyeciliğinin yanında Arap hikâyeciliğinin temellerinin atılmasına ve inşasına katkı sağlayan yazarlar grubuna dâhil etmemiz de mümkündür (Ahmed, 2001a, 185). Yazarın *fî Sebîlî'z-Zevâc, Mesîru'd-Du'afâ'* romanları ve dokuz hikâyeden oluşan *en-Nekabât* derlemesi, üslup ve biçim açısından modern anlatı alanındaki ilk adımlarıdır. Yazarın bu ilk çalışmaları, ele aldığı konular, izlediği üslup ve kurgu açısından tam anlamıyla başarı elde edememiş, döneminin “edebiyat pazarına” hâkim olan aşk ve macera romanlarının tesirinde kalmıştır. İlerleyen yıllarda eserlerinde realist bir eğilim sergileyen yazar, bu ilk çalışmalarıyla birlikte 1920'li yıllarda yazılan ve toplumun yaşadığı sorunları ele almayan çalışmalara büyük eleştiriler yöneltmiştir. Hatta es-Seyyid romantik, hayalperest bir yazarla “*Ben onu (sevgiliyi) seviyorken devem de onun devesini seviyor*” diyen klasik şair arasında zihniyet farkının olmadığını söyleyerek yaptığı eleştirinin boyutunu ortaya koymaya çalışmış ve bu ilk çalışmalarını hem kendi edebî hayatında hem de edebiyat dünyasında utanç lekesi olarak görmüştür (es-Seyyid, 1978, s. 7). Yazarın bu kadar sert eleştiriler yöneltmesinin temelinde *en-Nekabât* derlemesiyle *et-Talât* derlemesi arasında geçen süre zarfında edebî dünyasında yaşadığı fikirsel değişimler vardır.

es-Seyyid'in edebî ve fikrî dünyasında yaşadığı bu fikirsel değişimler, Selâme Mûsâ (1887-1958), Abbas Mahmûd el-Akkâd (1889-1964) ve Taha Hüseyin (1889-1973) gibi yazarları tanımasıyla başlamıştır. Bu yazarlardan edindiği düşünceler sonucunda kendi döneminin edebiyat anlayışı içerisinde yaygın olan Cubrân Halîl Cubrân (1883-1931) ve el-Menfâlûtî (1876-1924)'nin eserlerindeki romantik temelli düşüncelerin faydasız olduğu kanaatine vararak Irak toplumunun içinde bulunduğu sorunlara çözümler getiremeyeceğini anlamıştır (Ahmed, 2001a, 189). Bu yazarların yanı sıra Türk öykü yazarları, Mahmûd Teymûr başta olmak üzere Mısırlı yazarlar ve gerçekçi Rus yazarlar da onun edebî ve fikrî dünyasında büyük etki bırakmıştır. Bu yazarların eserlerini okuduktan sonra edebî dünyasındaki değişimleri, önceki çalışmalarına hâkim olan romantik konulardan uzak yoksulluk, alt tabakadaki insanların mücadelesi, çiftçilerin çektiği sıkıntılar, feodal ve sömürgeci güçler karşısında halkın yaşadığı zorluklar gibi Irak toplumunun sorunlarını ele alan *et-Talâî*, *Celâl Hâlid*, *fî Sâ'a mine'z-Zaman* (Zamanın Bir Saatlik Anında, 1935) gibi eserlerinde daha iyi bir şekilde görmekteyiz. Bu değişimler öykülerinin içeriğine yansıdığı gibi diğer anlatı unsurlarına da yansımıştır. Rapor dilinden uzak daha edebî bir dil kullanmaya başlamış, karakterleri gerçek hayattan seçmiş ve daha canlı tasvirlerle yer vermiştir.

Kendini direnişçi ve mücadeleci bir edebiyat yaratmaya adanmış es-Seyyid (İdris, 1953a, s. 22), Türk yazarlardan Reşat Nuri Güntekin (1889-1956) ve Rezaizade Mahmud Ekrem (1847-1914)'in öykülerine büyük ilgi göstermiştir. Bu ilgi neticesinde *et-Talâî* öykü mecmuasında adı geçen bu iki yazarın öyküleri üzerine incelemeler yapmış hatta Reşat Nuri'nin hikâyelerindeki özgürlükçü, toplumun ilerlemesine engel olan geleneklere ve bu gelenekleri muhafaza edenlere gösterdiği savaştı eğilimleri bu ilgisinin odağı olmuştur (es-Seyyid, 1978, s. 434). Rus yazarlardan Dostoyevski, Maksim Gorki, Tolstoy'un eserlerini tanımış ve bu eserler, onun öykücülüğündeki ulusal ve gerçekçi eğilimin var olmasına büyük katkı sağlamıştır. Kendisi bu yazarların gerçekçi yönlerini taklit etmekle yetinmeyip Iraklı yazarların da eserlerinde Rus yazarları taklit etmeleri gerektiğini savunmuştur. es-Seyyid, Tolstoy'un *Diriliş*, Dostoyevski'nin *Suç ve Ceza* gibi meşhur yapıtlarını incelemiş, bazılarını özetleyerek yayınlamıştır (Ahmed, 2001a, 191-3). Mısırlı yazarlardan ise *el-Medresetu'l-Hadîse*'nin öncülerinden Mahmûd Teymûr (1894-1973)'u ve öykücülüğünü yakından takip etmiş ve ona birçok öykü hediye etmiştir. Yazarın bütün bu girişimleri, 1930'lu yıllarda Irak öyküsünün gelişmesinde yankılarını göstermiş ve bu dönemdeki genç kuşağa yeni ufuklar açmıştır.

Mahmûd Ahmed es-Seyyid'in yaşadığı bütün bu edebî tecrübeler neticesinde öykücülüğünü iki dönem çerçevesinde değerlendirebiliriz. İlk dönem; romantik konuların ağır

bastığı, sanatsal açıdan eksik, tam anlamıyla başarıya ulaşmamış çalışmalarını içermektedir. İkinci dönem ise ilk dönemden tamamen farklı, toplumsal içeriklerin hâkim olduğu, sanatsal değeri yüksek, ulusal ve gerçekçi çalışmalarını içermektedir.

BEDDÂY EL-FÂYİZ ADLI ÖYKÜNÜN TAHLİLİ

Beddây el-Fâyiz adlı kısa öykü, yazarın kaleme aldığı *fî Sâ'a mine'z-Zaman* adlı öykü mecmuasında yer almaktadır. Diğer öykülerinden farklı olarak bu öyküsünde yazar, Iraklı çiftçilerin yaşadığı sıkıntıları, çektiği zorlukları, onların gelenek-göreneklerini gerçekçi bir yaklaşımla okuyucuya sunmuştur. Bu da öyküyü, Irak edebiyatında 1930'lu yıllarda önde gelen başarılı öyküler konumuna yükseltmiştir. Öyle ki Suheyl İdris bu öykünün modern Arap öykülerinin en güzelleri arasında olduğunu söylerken (İdris, 1953a, s. 23) Abdulilâh Ahmed ise bu öykünün, kırsal hayatı titizlikle anlatan, sağlam örgüye sahip güzel bir insanî öykü olduğunu söylemiştir (Ahmed, 2001a. s.216) Öyküyü şöyle özetlememiz mümkündür:

Fırat nehrinin her iki yakasında yaşayan çiftçiler, yılın belirli aylarında su taşkınlarından dolayı zarar gören ve bir kısmı kabile reislerine ait olan tarım arazilerini korumak için bütün gayretleriyle çalışırlardı. Ara ara Fırat'ın suları yükseldiğinde çiftçilerin taş ve topraktan yaptıkları setler yarılar ve onlar yarılan setleri kapatmak için kabile reislerinin emirleri altında var güçleriyle çaba sarf ederlerdi. Ancak kabile reisleri, çiftçileri daha hızlı çalışmalarını için sürekli uyarır ve tembellik yapanlara yeri geldiğinde sopa ve kırbaçlarıyla vururlardı. Bir gün öykünün kahramanı Beddây el-Fâyiz, kabile reislerinden birinin sopasına maruz kalır. Esmer tenli, uzun boylu, gururlu ve gücüne güvenen el-Fâyiz, kendisine vuran reise başkaldırır ve onun karşısına dikilir. Bu duruma şaşırان reis, ikinci kez vurmaya yeltenir ama hemen vazgeçer. Çünkü el-Fâyiz'in canını sopadan daha çok acıtacak olan şeyin ne olduğunu bilir ve onu, karşı kabileden Cessâm'ın öldürdüğü ağabeyi Abbâs'ın intikamını almadığı için korkaklıkla suçlar. Bunun üzerine el-Fâyiz, Fırat kabilelerinde intikamın diyet misali hak olduğuna ve alınca çalınmış bu lekeden kurtulmak için intikam alması gerektiğine karar verir.

el-Fâyiz, silahını alır ve intikam almak için küçük bir balıkçı kayığıyla nehrin karşı tarafına geçer. Cessâm'ın kabilesinin çadırları arasında gizlenerek öldürme planını yapmaya koyulur. Cessâm ise o esnada el-Fâyiz'in saklandığı yerin yakınında bulunan su setlerinin etrafında nöbet tutuyordur. el-Fâyiz, silahını ona doğrultur, tam vuracakken setlerin diğer ucundan nöbetçilerden birinin yardım

çığlıkları duyulur. Azgın sular setlerde büyük bir gedik açmış ve kabile çadırlarının bulunduğu bölge sular altında kalmaya başlamıştır. Cessâm ailesini sel sularından kurtarmaya çalışır ancak buna tek başına gücü yetmez. Kabileden herkes kendi derdine düştüğü için yardıma çağıracağı kimse de olmaz. Bu durumu gören el-Fâyiz, yüzünü tanınmayacak şekilde kapatır, Cessâm'ın çocuklarını kurtarır ve intikamını almadan obasına döner. Daha sonra Cessâm, ailesini kurtaran kişinin öldürdüğü Abbâs'ın kardeşi el-Fâyiz olduğunu öğrenir, kız kardeşini diyet olarak ona verir ve barış sağlanır. O günden sonra hiç kimse el-Fâyiz'i korkaklıkla suçlayamaz.

Yazar, diğer birçok öyküsünden farklı olarak bu öyküsünde Irak kırsalında yaşayan insanları ve onların gelenek-göreneklerini ele almıştır. Bu yüzden kırsalda çadır hayatı yaşayan çiftçilerin yaşam koşullarının tasvirine büyük özen göstermiştir. Öykünün başta gelen özelliklerinden biri de bu tasvirlerdir. Çünkü o, çiftçilerin yaşamlarının temel kaynağı olan tarım arazilerini korumak için doğa olayları karşısında çektikleri sıkıntıları, zorlukları ve bu doğa olaylarının çiftçilerin hayatlarındaki belirleyici rolünü gerçekçi bir eğilim çerçevesinde başarılı bir şekilde sunmuştur. Bunu anlatıcı-yazarın öyküye giriş cümlelerinde daha iyi görmekteyiz: *“Mayıs ayının onuncu günüydü... Fırat nehrinin suları yükselmiş ve azgın dalgalar, nehrin her iki kıyısına çekilen setleri yıkmak üzereydi. Zu'l-Kefl ve el-Kûfe arasındaki yeşil bölgede farklı kabilelerden çiftçiler, tıpkı Fırat'ın diğer bölgelerindeki çiftçiler gibi bu setleri gözetliyorlar ve gece gündüz kaygılı bir şekilde onların etrafında bekliyorlardı. Bir aydan beridir karşı karşıya oldukları tehlike artık onları korkutuyordu.”* (es-Seyyid, 1978, s. 459) Çiftçilerin korktuğu tehlike birçok kez olduğu gibi su setlerinin yarılip obaları su basmasıdır. Öyle ki anlatıcı-yazar, onların nezdinde bu setlere, yaşamla ölüm arasında örülen duvar misali büyük önem atfetmiştir. Çünkü setlerin yıkılması; hayvanların, tarım arazilerinin, çadırların hatta kendi hayatlarının sular altında kalması anlamına gelmektedir.

Çiftçilerin korudukları tarım arazilerinin bir kısmı onlara kötü davranan, yeri geldiğinde kırbaç ve sopalarla şiddet uygulayan kabile reislerine aittir. Anlatıcı-yazarın dikkat çekmek istediği sosyal eleştirilerin başında despot, acımasız kabile reislerinin çiftçilere gösterdikleri bu kötü tutum gelmektedir. Çiftçiler bütün güçleriyle yarılan setleri tamir etmeye çalışsa da reislerin sopalarının hedefi olur ve acımasız muamelelere maruz kalırlardı. Ancak öykünün kahramanı Beddây el-Fâyiz, kendisine vuran kabile reisinin karşısına dikilir, isyankâr bir şekilde söylenmeye başlar. Onun bu tutumu, bir bakıma kötü muameleye maruz kalan çiftçilerin sesidir. el-Fâyiz'in bu tutum ve davranışlarını, bizatihi yazarın tutum ve davranışlarıyla özdeşleştirmek de mümkündür. Çünkü yaşadığı dönem, Irak toplumunun feodal yapıların ve İngiliz

sömürüsünün altında ezildiği bir dönemdir ve kendi kuşağının hayatı, bu yapılara karşı başkaldırarak, bağımsız bir Irak için mücadele ederek geçmiştir. Örneğin; yazarın, başkahramanını bizzat kendisi olarak kurguladığı *Celâl Hâlid* adlı öyküsü, I. Dünya Savaşı esnasında Arap isyanının yarattığı mücadeleciler ve fanatik kuşağa mensup Iraklı bir gencin ruh halini ele alır (İdris, 1953a, s. 22). Aynı şekilde yazarın *et-Tâlibu't-Tarîd* (Kovulmuş Öğrenci) öyküsündeki Abdülaziz karakterinde de isyankâr bir yapı görmekteyiz. Yazarın bu öykülerine benzer birçok öyküsünde acımasız, despot yapılara karşı karakterlerini kurgulaması, kendi benliğinin tutum ve davranışlarından ileri gelir.

Kabile reisleri, kendilerine isyan eden çiftçileri nasıl geri püskürteceklerini çok iyi bilmektedirler. Kabiledeki her bir bireyin hayatına en ince ayrıntısına kadar vakıf olmuş, zamanı geldiğinde bunu kendileri için bir koz olarak kullanıp kurdukları bu sistemin devamını sağlayabilmişlerdir. Örneğin; kabile reisi, el-Fâyiz'in isyanını -özelde onu, genelde kabile insanını iyi tanıdığı için- anında geri püskürtebilmiş ve onu, intikam gibi kabile fertlerinin kutsal gördükleri geleneği çiğnemekle suçlayarak şu sözleri sarf etmiştir: “*Vay haline korkak! Vazifeni yerine getirmiyor musun? Peki, bu itaatkâr kardeşlerinden farkın yaldızlı bıçağın mı? Hangi kötü gün için onu taşıyorsun? Sedir ağacına asılı olan silah, Cessâm'ın kardeşin Abbâs'ı öldürdüğü gün neredeydi? Neden şimdiye kadar ondan intikamını almadın, rezil korkak?*” (es-Seyyid, 1978, s. 461) Bu sözler el-Fâyiz'i büyük bir utancın içine atar. Çünkü intikam alma duygusu, diğer Arap kabilelerinde olduğu gibi el-Fâyiz'in kabilesinde de dinî bir inanç gibi kutsiyet seviyesine yükseltilmiştir. Bu yüzden kabilesi tarafından dışlanacağını ve kınanacağını iyi bildiği için intikam almaya karar verir. “*Lakin o, bu olayda kara bir elbise misali kendisine giydirilen utanca razı olmadı. Diyet geleneği gibi kabileler nezdinde intikam alma hakkı karşısında suskunluğunu bozdu. Bütün Fırat kabilelerinin başına gelen bu sel felaketinden kurtulana kadar beklemekten başka çaresi yoktu. Ama artık azar, kılıcı geçti ve insanlar önünde kınandı. İntikamını alana kadar yaşamak artık ona haramdı.*” (es-Seyyid, 1978, s. 462) Anlatıcı-yazar, el-Fâyiz üzerinden kırsalda yaşayan insanların kendilerince belirledikleri sözlü kanunlara kabileden herkesin uyması gerektiğini, bu kanunları çiğneyenlerin ise kabile tarafından dışlanacağını belirterek onların kendi yasalarına ne derece bağlı olduklarına da değinmiştir.

Anlatıcı-yazarın, dönemin kabile yaşantısına dair gerçekçi tasvirleri ve realist anlatımı da oldukça dikkat çekicidir. Örneğin, kabile yaşantısında maktulün yakınına sadece katilin kanı helaldir. Katille birlikte başka birilerinin öldürülmesi tabii olunan kabile kurallarının çiğnenmesi anlamına gelir. Öyle ki el-Fâyiz, Cessâm'ı öldürmeye gittiğinde onun setlerin başında nöbet tuttuğunu görür. Tam silahını doğrultup vuracakken Cessâm'ın yanında başka biri daha görünür

ve bunun üzerine silahını geri çeker. Eğer Cessâm'la birlikte bu kişiyi de öldürürse işlerin sarpa saracağı ve bu kişinin kabilesinin kendisinden intikam almak isteyeceğini; bununla birlikte Cessâm'ın kanının kendisine helal olduğunu, onu öldürdüğünde kabilesinden kimsenin kendisine hesap sormayacağını bilir. Bu yüzden bu kişinin gitmesini bekler ve bir süreliğine planını erteler. Yazarın, tanrısal bir bakış açısıyla olayların anbean gelişimini aktardığı bu yaşam tarzına olan yaklaşımı oldukça objektif bir şekilde okurun karşısına çıkar. Öç alma geleneğiyle ilgili yaşananları olumlu ya da olumsuz diye yorumlamaksızın kendini tarafsız bir yerde konular.

el-Fâyiz gizlendiği yerde yırtıcı bir hayvanın avını seyrettiği gibi Cessâm'ı seyrederek. Tam o esnada nöbet tutan çiftçilerden birinin sesi gelir. Cessâm ve arkadaşları o tarafa gittiğinde sette bir yarık açıldığını ve obayı su bastığını görürler. Yarığı kapatmaya güçleri yetmediği için obada su seviyesi yükselmeye başlar. Bunun üzerine herkes hayvanlarını ve ailesini kurtarmanın peşine düşer. Bu felaketi el-Fâyiz büyük bir üzüntüyle izler: “*Avından kurtulacağı için ruhunu bir huzur kaplar. Sonrasında içini kemiren bir şeyler hisseder. Ruhunda tuhaf ve yeni bir duygu uyanır. Öç ve intikam alma arzusu yok olur.*” (es-Seyyid, 1978, s. 461) Cessâm'ın mücadele ettiği sıkıntıdan tek başına kurtulamayacağını görür ve yüzünü peçeyle kapatıp ailesini kurtarmasında ona yardımcı olur. Sonrasında intikamını almadan obasına döner. Anlatıcı-yazarın öyküyü bu sonla bitirmesi muhtemelen okurda büyük bir şaşkınlık yaratmıştır. Çünkü öykünün düğüm kısmında el-Fâyiz'in intikam alacağına, intikam almanın kabile kültüründe hayatî önem taşıdığına okuru öylesine inandırmıştır ki çözüm kısmını bu şekilde sonlandırmayla okuru şaşırtmanın yanı sıra vermek istediği mesajı okurun bütün dikkatini çekebilmeyi de başarmıştır. Bu mesaj; affetmek, iyilik yapmak gibi insanî değerlerin, intikam almak gibi yüzyıllarca süregelen geleneklerden üstün olduğudur. Öyle ki el-Fâyiz intikam almadığı için kabilesi tarafından kınanacağını, dışlanacağını bile bile içindeki insanî duygularla hareket ederek düşmanına iyilik yapmıştır.

Anlatıcı-yazar, iki karakter arasındaki düşmanlığı diyetle sonlandırarak kabile geleneğine yönelik dolaylı yoldan sosyal bir eleştiri yapmıştır. Çünkü intikam almak gibi insanların tabii olduğu yüzyıllarca süregelen gelenekler, insanlar arasındaki savaşların devamlılığına neden olduğu gibi toplumların gelişmesine de engel teşkil etmiştir. Öyle ki anlatıcı-yazarın da öncülerinden olduğu ve 1920'li yıllarda Irak'ta ortaya çıkan aydın kuşak, yenilikçi düşüncelere sahip olmakla birlikte gelenekçi yapılara eleştiriler yönelmiş, Irak toplumunun ilerlemesine engel olan sorunları yazılarına taşımaya çalışmıştır. Bundan dolayıdır ki anlatıcı-yazar, el-Fâyiz karakterine kabile kurallarını çiğneterek gelenekçiliğe yönelik eleştirilerini onun üzerinden okura vermiştir.

Öyküde dikkat çeken önemli olgulardan birisi de doğa olaylarıdır. Şiddetli rüzgârların esmesi, yağmurların sellere dönüşüp obaları basması, hayvanlara ve tarım arazilerine zarar vermesi gibi doğa olayları, genellikle çiftçilerin hayatlarındaki sıkıntıların, zorlukların daha iyi sunulabilmesi için kullanılmıştır. Muhtemelen anlatıcı-yazarın buradaki amacı; kırsalda yaşayan insanların hayatlarını bu doğa olaylarının yardımıyla daha çok dramatize edip gerçekçi bir şekilde sunarak okurun bu zorlukları görmesini ve bu insanların sıkıntılarını, duygularına ortak olmasını istemesidir.

Öykü boyunca birkaç kısa ifade dışında neredeyse karakterler arasında diyaloglara hiç yer verilmemiştir. Bu durum öyküde durağan bir hava yaratsa da yapılan canlı tasvirler, öyküdeki bu durağanlığı ortadan kaldırmıştır. Anlatıcı-yazarın çiftçileri, çektikleri sıkıntıları, yaşadıkları çadırları, mücadele ettikleri doğa olaylarını kısacası bir bütün olarak Irak kırsalında yaşayan insanları gerçekçi bir şekilde tasvir etmesi, önceki bölümlerde de değindiğimiz gibi onun Rus ve Türk edebiyatına dair yapmış olduğu okumalarının eserlerine yansımaları olarak düşünülebilir. Çünkü 1920'li yılların başlarında yayınladığı çalışmalara bakıldığında Irak'ın kırsal hayatında yaşananlara derinlemesine bir değerlendirme görülmezken sonrasında Rus ve Türk yazarların eserleriyle tanışması, es-Seyyid'i toplumcu-gerçekçi bir yol izlemeye, Irak kırsalını tasvire, orada yaşanan adaletsizlikleri duyurabilmeye sevk etmiştir. Onun bu etkileşiminin en iyi örneklerinden biri de *Beddây el-Fâyiz* adlı öyküsüdür.

Öyküde *Beddây el-Fâyiz*'in dışında *Cessâm* ve kabile reisi diğer önemli karakterler arasındadır. Bu iki karakter okura yeterli derecede tanıtılmamıştır. Örneğin; *Cessâm*'ın nerede yaşadığı, ailesinin kaç kişiden oluştuğu verilmesine rağmen onun karakteristik ve fiziki özelliklerinden bahsedilmemiştir. Benzer şekilde *el-Fâyiz*'i intikam almaya sevk eden kabile reisi de hemen hemen hiç tanıtılmamıştır. Ancak bu karakterlere kıyasla *el-Fâyiz* yeterli derecede tanıtılmıştır. Anlatıcı-yazar onu okura olumlu sıfatlarla sunmuştur: "*Beddây bazı yönleriyle kabilesindekilerden farklıydı. O, gururlu, kendisine saygısı olan ve gücüne güvenen biriydi.*" (es-Seyyid, 1978, s. 460)

Öyküde mekân olarak Irak kırsalı seçilmişken; zaman, anlatıcı-yazarın ilk cümlesiyle mayıs ayının onuncu günü olarak belirtilmiştir. Yıl tam olarak verilme de öykünün kaleme alındığı otuzlu yıllar olduğu söylenebilir. Ancak *el-Fâyiz*'in yaşadığı olayların geçtiği ânı bir kenara bırakırsak çiftçilerin günlük yaşamında meydana gelen olaylar ve yapılan tasvirler kısmen de olsa zaman kavramını belirli bir dönemin sınırlarından çıkarmıştır. Çünkü çiftçiler, yağışların artarak setlerin yıkılmasına, sel baskınlarına, tarım arazilerinin zarar görmesine sadece o yılın mayıs ayında değil muhtemelen her yılın mayıs ayında şahit olmaktadır.

Anlatıcı-yazarın ilk öykü ve romanları, birer edebî tür olarak Irak edebiyatının ilk ürünleri arasında olduğu için bu eserlerinde modern anlatıyı oluşturan kimi unsurların yerli yerinde kullanılmadığı görülür. Bu unsurların başında yazarın edebî dilden uzak rapor tarzı bir dil kullanması gelmektedir. Ancak bu ilk çalışmalarına kıyasla *Beddây el-Fayiz* öyküsünde daha başarılı bir dil kullandığını görmekteyiz. Aynı şekilde bazı çalışmalarında olduğu gibi bu öyküsünde anlaşılması zor sözcüklere rastlamamaktayız. Örneğin; yazarın, *Celâl Hâlid* adlı öyküsünde anlaşılması zor sözcükler kullandığı, okurun bu sözcükleri anlaması için dipnotlarda açıklamalar yaptığı görülür.

Yazarın dilinde dikkatimizi çeken olgulardan bir diğeri de; bir pasajda vermek istediği olayı ya da düşünceyi atasözleri ve deyimlerle pekiştirme yoluna gitmesidir. Örneğin; yazar, el-Fâyiz'in ağabeyinin intikamını almadığından dolayı insanların önünde azarlandığını, bundan dolayı intikamını alması gerektiğini “*Kılıç, azarı geçti.*” (سبق السيف العذل) atasözüyle vurgularken; bu utançla yaşamının kendisine haram olduğunu “*Ateş var utanç yok!*” (النار ولا العار) atasözüyle vurgulamıştır.

SONUÇ

Mahmûd Ahmed es-Seyyid, Irak'ta öykünün temellerini atan öncü bir isimdir. O, Türk edebiyatından, Rus edebiyatından birçok roman ve öykünün çevirisini, tahlilini, özetini yapmış ve bu edebiyatlardaki gelişmeleri kendi ülkesine taşıyarak Iraklı yazarların bu yeni türü benimsemesi için büyük çaba sarf etmiştir. es-Seyyid'in ilk çalışmaları her ne kadar 1920'li yılların “edebiyat pazarına” hakim olan macera ve romantik konular etrafında cereyan etmiş olsa da ilerleyen dönemlerde yayınladığı çalışmalarına toplumsal sorunlar hakim olmuştur. O, sadece Irak öyküsünün gelişmesine değil aynı zamanda modern Arap öyküsünün gelişmesine de yadsınamayacak ölçüde katkılar sağlamıştır.

es-Seyyid, incelediğimiz *Beddây el-Fâyiz* adlı öyküsünde, Fırat nehrinin her iki yakasında yaşayan çiftçilerin kabile yaşantısını, sosyal sorunlarını, diyet ve intikam gibi hayatlarındaki belirleyici gelenekleri, kabile reislerinin onlara gösterdikleri kötü tutumları gerçekçi bir bakış açısıyla ele almıştır. O, iyilik yapmak ve bağışlamak gibi insanî davranışların kırsal yaşamda savaşların devamlılığına neden olan bazı geleneklerden daha üstün olduğu mesajını vermiş ve çiftçilere kötü davranan kabile reisleri gibi feodal yapıların kendi düzenlerini korumak için halkın kutsiyet atfettikleri bu gelenekleri kullanmalarına dikkat çekmiştir. Yenilikçi düşüncelere sahip olan yazar, *Beddây el-Fâyiz* karakterine yüzyıllarca süregiden öç alma geleneğini

çiğneterek Irak toplumunda var olan ve toplumun modernleşmesini engelleyen bazı geleneklere eleştiri yöneltmiştir.

Beddây el-Fâyiz karakteri, toplumda halka baskı yapan despot yapılara karşı isyankâr yönüyle yazarın diğer öykülerindeki karakterlere benzemektedir. Örneğin; *Celâl Hâlid* eserindeki Celâl Hâlid, *et-Tâlibu't-Tarîd* (Kovulmuş Öğrenci) eserindeki Abdülaziz gibi karakterler, Bedday el-Fayiz karakteriyle bazı ortak özelliklere sahiptir.

Yazar, bu öyküde ilk çalışmalarına hâkim olan rapor tarzından uzak edebî bir üslup kullanmıştır. Diyalog tekniğine hemen hemen hiç yer vermeyerek durağan bir hava yaratmış olsa da yaptığı canlı tasvirlerle bu durağanlığı yok etmiştir. Öyle ki; öykünün dikkat çeken en önemli özelliği kırsal yaşama yönelik yapılan bu canlı tasvirler olmuştur.

KAYNAKÇA

- Ahmed, A. (2001a). *Neş'etu'l-Kıssa ve Ta'avvuruhâ fî'l-İrak 1908-1939* (2. Bs.). Bağdat: Dâru's-Şu'ûni's-Sekâfiyyeti'l-Âmme.
- Ahmed, A. (2001b). *el-Edebu'l-Kısasî fî'l-İrak Munzû'l-Harbi'l-Âlemiyyeti's-Sâniyye İtticâhâtuhu'l-Fikriyye ve Kıyemuhu'l-Fenniyye*. Şam: İttihâdu'l-Kutubi'l-Arab.
- Battî, R. (1955). *es-Sahâfe fî'l-İrak*. Kahire: Dâru'l-Hanâ.
- İdris, S. (1953a). el-Kıssatu'l-İrakiyyetu'l-Hadîse I, *el-Âdâb*. Cilt: I, Sayı: 2, s. 22-25.
- İdris, S. (1953b). el-Kıssatu'l-İrakiyyetu'l-Hadîse III, *el-Âdâb*. Cilt: I, Sayı: 4, s. 34-38.
- Sa'îd, C. (1954). *Nazarât fî't-Tayyârâti'l-Edebîyeti'l-Hadîse fî'l-İrâk*. Kahire: Câmi'atu'd-Duveli'l-'Arabîyye-Ma'hadu'l-Buhûs ve'd-Dirâsâti'l-'Arabîyye.
- es-Seyyid, M. A. (1978). *el-A'mâlu'l-Kâmile*. (Haz: A. Cevâd et-Tâhir ve Abduâlih Ahmed). Irak: Menşûrât Vuzâratî's-Sekâfe ve'l-Funûn.
- et-Tikrîti, S. T. (1953). Vechetu'l-Edeb fî'l-İrâk, *el-Âdâb*. Cilt: I, Sayı: V, s. 33-34.
- Yazıcı, H. (1998). "Hikâye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 17: 479-485. Ankara: TDV Yayınları.

EXPANDED SUMMARY

On The Iraqi Writer Mahmoud Ahmad Al-Sayyid's Story Badday Al-Fâyiz

In the modern Arabic literature, we see the first examples of the story in Iraq in the 1920s. In this period and before, many political and cultural developments have taken place that will affect the people of the country in terms of intellectual aspects. As a result of these developments, western-style educational institutions increased, the number of publishing newspapers and magazines increased, urbanization accelerated and the rate of literacy among the public increased compared to the past. In the twenties and thirties, an innovative generation of intellectuals with reformist ideas emerged. This generation has followed closely the literary studies in Egypt and Turkey, has become aware of Russian and Western literature through translation works in these countries and has made attempts to write stories in modern style. One of the leading names of this generation is Mahmoud Ahmad al-Sayyid. al-Sayyid is a pioneer who laid the foundations of the story in Iraq and made great efforts for Iraqi writers to adopt this genre. By devoting his literary life to this new genre, he made a great contribution not only to the development of the Iraqi story but also to the development of the modern Arab story.

Turkish story writers, Egyptian writers, especially Mahmoud Taymur, and realist Russian writers made a great impact in the literary and intellectual world of al-Sayyid. After reading the works of these writers, he showed a realistic tendency in the literary world away from the romantic issues that dominated his previous works, and began to address the problems of Iraqi society, such as poverty, the struggle of the lower class, the suffering of the farmers, the difficulties of the people in the face of feudal and colonial powers. So much so that he translated, analysed and summarized many novels and stories from Turkish literature, Russian literature and made great efforts for Iraqi writers to adopt the modern story by bringing the developments in these literatures to his country. The changes that these authors have mentioned in al-Sayyid are reflected in the content of their stories as well as in other elements. He started to use a more literary language far from the language of the report, he chose the characters from real life and included more vivid depictions.

The story of the author, called Baddây al-Fâyiz, which we have examined, is included in his anthology "*fî Sâ'a mine'z-Zaman*" (1935). In this story, the author presented the troubles of Iraqi farmers and their traditions and customs to the reader with a realistic approach. He criticized the tradition of revenge, which was important in their tribal life, and expressed that human feelings such as goodness and forgiveness were superior to this tradition. Likewise, he criticized the feudal structures that existed in the Iraqi society at that time through the bad

behaviour of the tribal chiefs towards the farmers. He used a literary style far from the reporting style that dominated his early works, he paid attention to the descriptions, although he used a plain language, he did not include words that were difficult to understand as in some of his works. All of these have made the story one of the leading successful stories in Iraqi literature in the thirties.